1. GESTIONAREA SPAȚIULUI C.D.I.

1.1. Spații specifice: suprafețe, caracteristici (amplasare, dotare cu materiale şi echipamente informatice şi audiovizuale)

Centrul de documentare şi informare al unei instituții şcolare este o structură vie, în evoluție şi în directă legătură cu ansamblului unității şcolare în care funcționează.

Este amplasat de preferință într-o poziție centrală, în apropierea sălii profesorale şi a sălilor de curs.

Articolul 21 din **Regulamentul de organizare şi funcționare a centrelor de documentare şi informare (C.D.I.)**[1] prevede:

« (1) În interiorul centrului de documentare şi informare sunt recomandate următoarele spații : spațiul de primire, spațiul documentaristului, spațiul informatic, spațiul de lucru individual, spațiul de lucru pe grupe, spațiul pentru presă, spațiul audiovizualului, spațiul pentru cadrele didactice, spațiul de orientare şcolară şi profesională, spațiul lecturii de destindere (« colțul de lectură »), spațiul de afişaj, spațiul de informare şi spațiul expozițional.

(2) Alte spații specifice pot fi amenajate fie în interiorul (exemplu: spațiul de multiplicare), fie în exteriorul C.D.I.: spațiul pentru activități de grup, spațiul audio-video, spațiul pentru stocare şi arhivare, în funcție de specificul şcolii, de numărul elevilor şi de spațiul disponibil. »

În funcție de specificul unității şcolare, suprafețele alocate fiecărui spațiu pot să difere. Se recomandă următoarele dimensiuni[2] :

- 100 m pătrați pentru 30 de elevi/sala de documentare;
- 150 m pătrați pentru 30-40 de elevi/sala de documentare;
- 175 m pătrați pentru 40-50 de elevi/ sala de documentare;
- 3 m pătrați/un loc pe scaun;
- 0,90 m pătrați/100 de documente.

Spațiile C.D.I. trebuie să aibă o relație funcțională unele cu altele şi, de asemenea, să ofere un cadru agreabil şi comod de studiu. Delimitarea lor se poate face prin mobilier şi elemente de semnalare, ținându-se cont de faptul că această structură este în continuă evoluție.

Se va avea în vedere numărul de persoane care deservesc această structură, evitându-se „ascunderea" anumitor spații sau situațiile în care documentaristul nu poate acoperi solicitările utilizatorilor.

- **Spațiul de primire**[3]
- **Spațiul documentaristului**

Dotări recomandate:

- birou documentarist
- scaun mobil
- calculator şi imprimantă
- raft/dulap pentru documentele care nu sunt cu acces liber
- conexiune Internet
- fişiere/soft documentar

[1] Regulamentul de organizare şi funcționare a centrelor de documentare şi informare, Statutul profesorului documentarist, Fişa postului profesorului documentarist şi Fişa de evaluare a profesorului documentarist, documente elaborate în toamna anului 2004 de către membri ai echipei de formatori naționali, sub coordonarea şefilor de proiect, prof. Jacques Faugeroux şi prof. dr. Gabriel Leahu, pot fi consultate pe site-ul oficial al Ministerului Educației şi Cercetării, rubrica Formare şi dezvoltare resurse umane (http://www.edu.ro/index.php/articles/c183/).

[2] ***Le Livre bleu des enseignants-documentalistes.*** Orleans: C.R.D.P. d'Orleans-Tours , 2002, p. 26.

[3] În unele lucrări apare denumirea „Spațiul de primire, împrumut şi informare", reunind spațiul de primire cu spațiul documentaristului.

- telefon
- panou de afişaj
- mobilier pentru depozitarea bagajelor şi a hainelor groase

Amplasare:

La intrarea în C.D.I., pentru ca fiecare utilizator să poată cere informațiile de care are nevoie şi să se înscrie în registrul de evidență, specificând scopul venirii în C.D.I.

Observații:

În imediata apropiere a biroului documentaristului este nevoie de un loc pentru pregătirea documentelor pentru ordonarea la raft : o masă, un loc de depozitare a documentelor cu posibilitatea de a fi închise sub cheie, materiale necesare pentru pregătirea fizică a documentelor (scotch, foarfece, etichete…), masă pe role/lădițe pentru transportarea documentelor la raft.

Colegiul Național „Horea, Cloşca şi Crişan” Alba Iulia

Lyon, Franța

- **Spațiul informatic**

Dotări recomandate:

- mobilier specific multimedia
- calculator/calculatoare
- imprimantă

Amplasare:

Astfel încât ecranul calculatoarelor să poată fi văzut de la biroul documentaristului şi să nu deranjeze activitățile din alte spații (de lectură, de exemplu).

Observații:

- sursa de electricitate să fie verificată periodic de specialişti;
- lumina să nu cadă pe ecran;
- să fie posibilă monitorizarea fişierelor imprimate.

Şcoala cu cls. I-VIII Şeica Mare

Grupul Şcolar „Radu Petrescu” Prundu-Bârgăului

Şcoala cu clasele I-VIII Sălişte

Neuville, Franța

- **Spațiul de lucru individual**[4]

Dotări recomandate:

- mese individuale
- scaune

Amplasare:

În apropierea spațiului de documentare şi informare.

Şcoala cu clasele I-VIII Sălişte

- **Spațiul de lucru pe grupe**

Dotări recomandate:

- mese
- scaune

Amplasare:

Poate coincide cu spațiul de documentare sau poate fi amenajat într-o altă sală, în funcție de numărul de utilizatori şi de specificul instituției şcolare.

Colegiul Național H.C.C. Alba Iulia

Şcoala cu clasele I-VIII Josenii Bârgăului

[4] Uneori acest spațiu nu este denumit explicit, fiind cuprins în spațiul de documentare şi informare.

- **Spațiul pentru presă**

Dotări recomandate:

-mobilier specific pentru păstrarea periodicelor: rafturi înclinate, cleme, cutii speciale…

Amplasare :

Poate fi integrat într-un alt spațiu (de lectură, de documentare…).

Colegiul Național H.C.C. Alba Iulia

Couhé, Franța[5]

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Baia Mare

Neuville, Franța

- **Spațiul audiovizualului**

Dotări recomandate:

- televizor
- video
- videoproiector
- combină muzicală/ casetofon
- căşti
- panou/perete pentru proiecție
- mobilier special pentru aparatură şi documente

Amplasare:

În sala principală sau într-o altă sală din imediata vecinătate a C.D.I., comunicând cu acesta.

Observații:

- dacă acest spațiu nu dispune de o sală aparte, se va amplasa astfel încât lumina să nu cadă pe ecranul de proiecție sau pe cel al televizorului;
- spațiul să dispună de minimum 15 locuri pe scaune.

[5] Spațiul pentru presă combinat cu spațiul audiovizualului

Şcoala cu clasele I-VIII „Iuliu Maniu” Vinţu de Jos

Chabanais, Franța[6]

- **Spațiul pentru cadrele didactice**[7]

Dotări recomandate:

- mese
- scaune
- calculator şi imprimantă
- documente specifice

Amplasare:

Într-o sală anexă, dacă spațiul o permite, sau izolat de spațiile destinate elevilor.

Colegiul Național H.C.C. Alba Iulia

Şcoala cu cls. I-VIII Vinţu de Jos

- **Spațiul de orientare şcolară şi profesională**

Dotări recomandate :

- calculator conectat la Internet
- mese
- scaune
- panou de afişaj
- documente specifice : descriptivul meseriilor, oferta educațională pentru anul în curs, reglementări legislative, teste, fişe de orientare şcolară şi profesională etc.

Amplasare :

Într-un loc uşor accesibil, în interiorul C.D.I. sau într-o sală anexă.

[6] Spațiul audiovizualului combinat cu cel informatic
[7] Mai este denumit şi „Spațiu de documentare pedagogică”.

Colegiul Național „Horea, Cloşca şi Crişan”
Alba Iulia

- **Spațiul lecturii de destindere (“colțul de lectură”)**[8]

Dotări recomandate:

- romane, benzi desenate, reviste, albume, poezii, poveşti, nuvele etc.
- rafturi
- cutii speciale pentru benzile desenate şi albume
- fotolii sau canapea
- măsuță joasă
- masă de lucru cu scaune
- calculator pentru consultarea fondului, dacă există un soft documentar

Amplasare:

Astfel încât să ofere o oarecare izolare de celelalte spații.

Observații:

- lumina să fie suficientă, de preferință naturală;
- spațiul să fie agreabil şi comod.

Chabanais, Franța

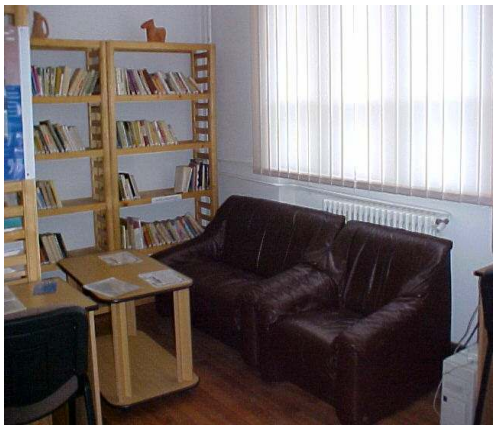

Colegiul Național H.C.C. Alba Iulia

[8] Sau „Spațiul lucrărilor de ficțiune”

- **Spațiul de afişaj**[9]

Dotări recomandate:
- panouri de afişaj
- cleme
- piuneze
- documente de actualitate

Amplasare:

În interiorul C.D.I., la intrarea în C.D.I., în sala profesorală, în locuri uşor accesibile şi vizibile în unitatea şcolară.

Observații:

- documentele afişate vor ține cont de publicul căruia le sunt adresate;
- informațiile să fie concise şi actuale;
- este recomandat ca pe fiecare panou de afişaj să existe un material de semnalare explicit, acelaşi pe toate panourile: sigla C.D.I., o culoare caracteristică C.D.I. etc.

Colegiul Național H.C.C. Alba Iulia

- **Spațiul de documentare**[10]

Dotări recomandate:
- mese individuale
- scaune
- tablă mobilă
- calculator
- documente diverse
- rafturi pentru documente
- retroproiector

Observații:
- acest spațiu trebuie să poată primi o clasă întreagă;
- este recomandabil ca plăcile rafturilor să fie mobile pentru a permite aranjarea verticală a documentelor în format mare (atlase, enciclopedii).

[9] Dacă spațiul în C.D.I. este deficitar, acest spațiu poate alterna cu cel expozițional.
[10] „ Spațiul lucrărilor documentare”, „Spațiul documentarelor” sau „Spațiul de documentare şi informare”

Şcoala cu clasele I-VIII Sălişte

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Baia Mare

- **Spațiul expozițional**

Dotări recomandate:

- panouri şi/sau perete liber

Amplasare:

În interiorul sau în exteriorul C.D.I.

Neuville, Franța

Şcoala cu cls. I-VIII Şeica Mare

- **Spațiul pentru stocare şi arhivare**

Dotări recomandate:

- rafturi înalte
- dulapuri
- scară

Amplasare:

Într-o sală anexă centrului de documentare şi informare.

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Baia Mare

- **Spațiul de multiplicare a documentelor**

Dotări recomandate:
- copiator/copiatoare
- maşină de spiralat
- aparatură tipografică

Amplasare:

În interiorul C.D.I. sau într-o sală anexă.

Observații:

- acest spațiu are nevoie de o bună ventilație, indiferent de locul unde este amplasat;
- din cauza zgomotului făcut de copiator, se va evita amplasarea acestuia în apropierea spațiilor care necesită linişte (cel de lectură, de exemplu);
- documentaristul va analiza atent orice cerere de multiplicare, astfel încât să nu fie încălcată legea în vigoare.

Exemplu de plan[11] al sălii principale a unui centru de documentare şi informare:

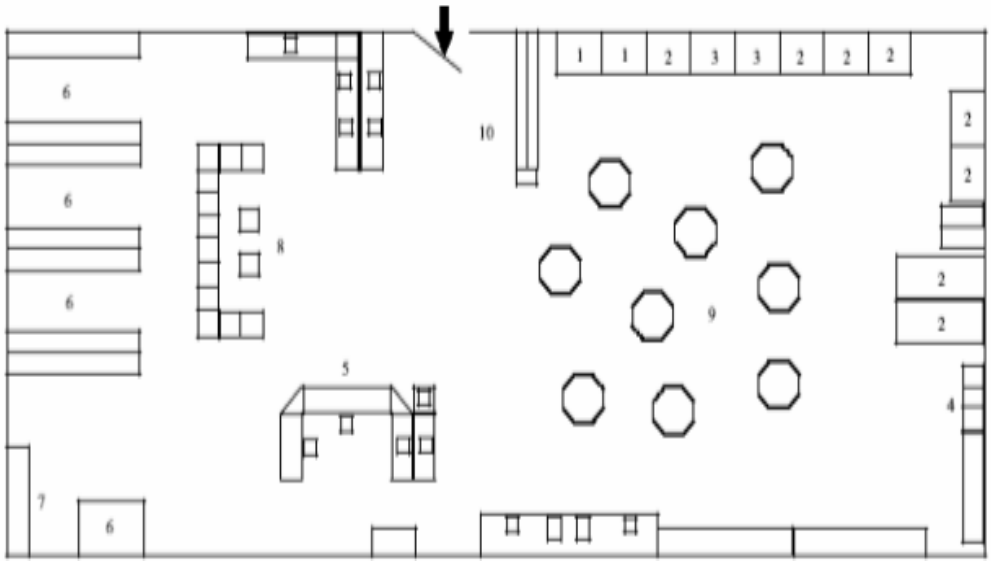

Iată o distribuție a spațiilor pe care o propunem pentru planul de mai sus:

1, 2, 3, 4- rafturi cu lucrări documentare (spațiul de documentare şi informare)
5- spațiul documentaristului
6- rafturi cu lucrări de ficțiune
7- spațiul periodicelor
8- spațiul de lectură
9- spațiul de lucru pe echipe
10- suport pentru depozitarea bagajelor

[11] ***Recherche documentaire et maîtrise de l'information. Formation des élèves par le professeur documentaliste de la sixième à la terminale.*** Rouen : C.R.D.P. de Haute- Normandie, 1999, p.34.

1.2. Iluminare, căldură, alimentare cu energie electrică, securitate, norme P.S.I.

Ambianța generală a centrului de documentare şi informare trebuie să fie calmă şi plăcută, de aceea e foarte important ca lumina naturală şi cea artificială să se îmbine în aşa fel încât să nu fie obositoare pentru utilizatori, iar temperatura să fie propice studiului.

Se va acorda o importanță majoră protejării documentelor de razele ultraviolete, pentru a le feri de deteriorare.

Aerisirea naturală sau cu ajutorul unei instalații speciale este obligatorie.

Instalația electrică va fi verificată periodic şi va fi special concepută pentru buna funcționare a aparaturii.

Pentru a evita izbucnirea unor incendii, este interzis ca în C.D.I. să existe surse deschise de foc. La intrarea în C.D.I. va fi afişat planul de evacuare în caz de incendiu. De asemenea, se recomandă un tablou de comandă care să permită decuplarea totală a aparaturii sub tensiune când centrul de documentare şi informare este închis.

Centrul de documentare şi informare va fi prevăzut cu un sistem de alarmă, iar acolo unde este posibil, cu un sistem special antifurt.